

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 29 «Міжнародні відносини» на підставі прилюдного захисту дисертації «Міжнародно-правовий захист від природних та техногенних катастроф» за спеціальністю 293 «Міжнародне право» 13 квітня 2024 року.

Ахмад Зубайр, 1994 р.н., народився в м. Санкт-Петербург, рф, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2018 році Національний університет «Одеська юридична академія» та здобув кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр, спеціальність «Право».

Фізична особа-підприємець.

Дисертацію виконано в Національному університеті «Одеська юридична академія», м. Одеса.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор Олена Олексіївна Сурілова, професор кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».

Здобувач має одинадцять наукових публікацій, з яких три статті опубліковано у збірниках наукових праць, що входять до переліку фахових видань, затверджених МОН України, одна стаття – у наукових періодичних виданнях іноземної держави (у проіндексованому у Web of Science), сім тез доповідей на науково-практичних конференціях та круглих столах:

1. Ахмад З. Підстави міжнародно-правової відповідальності за порушення вимог щодо попередження катастроф антропогенного характеру та

мінімізації наслідків катастроф природного характеру. *Збірник наукових праць. Право та державне управління*. 2022. № 4. С. 264-270.

2. Ахмад З. Становлення інституту міжнародно-правового регулювання захисту від техногенних катастроф. *Науково виробничий журнал «Держава та регіони» Серія: право*. 2023. № 3 (81). С. 205-209.

3. Ахмад З. Генезис техногенних катастроф. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2023. № 6. С. 724-729.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради (зауваження):

1. **Бехруз Хашматулла Набієвич**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія», зазначив, що погоджується з офіційними опонентами та рецензентами щодо наданої оцінки роботі, її актуальності, особливо в умовах збройної агресії РФ проти України, застосуванням озброєння та тим, що сталося на Запорізькій АЕС, що підіймає проблематику міжнародно-правового регулювання захисту від природних та техногенних катастроф. Вказав, що робота вирізняється теоретичним та практичним значенням, автор виконав завдання дослідження, вирішив поставлені наукові завдання. Підкреслив, що як і в будь-якій науковій роботі, в дослідженні є ряд дискусійних положень, але вони були оголошені членами ради та здобувач надав свої коментарі щодо них. Зробив висновок, що за підсумками ознайомлення з текстом дисертації та з урахуванням успішного захисту сьогодні, вважає, що дисертація Ахмада Зубайра на тему «Міжнародно-правовий захист від природних та техногенних катастроф» відповідає вимогам, а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 29 – «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

2. Грушко Мальвіна Валеріївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія», зауваження та дискусійні положення щодо дисертації виклала у наданій рецензії та оголосила під час виступу. У дискусії зазначила, що про вказану проблематику потрібно говорити і надалі, звернулася до здобувача, щоб він надалі продовжував дослідження цієї тематики. Зазначила щодо актуальності роботи. Підкреслила важливість розгляду питання відповідальності. Висловила сподівання, що дисертант в подальшому буде розвивати обраний напрямок дослідження в контексті загальних питань. Звернула увагу на тих аспектах, які в подальшому можна розвивати в розрізі піднятої проблематики. В цілому зазначила, що дисертація має вагомe значення для міжнародного права, а здобувач заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

3. Мануїлова Катерина Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія», критичні зауваження виклала у письмовій формі у наданій рецензії та оголосила під час виступу, у дискусії зазначила, що тема є актуальною в сучасному світі та відображає ті виклики, які постають перед міжнародним співтовариством. Підкреслила, що міжнародно-правовий захист від природних та техногенних катастроф є не лише необхідним, а й невідкладним завданням, вирішення якого потребує спільних зусиль та координації держав та міжнародних співтовариств. Подякувала науковому керівнику здобувача за те, що вона підтримала дисертанта, оскільки тема є дуже цікавою та актуальною для міжнародної спільноти. Вказала, що для належного захисту від природних та техногенних катастроф необхідно впроваджувати, розробляти міжнародно-правові механізми, які б забезпечили

запобігання таким подіям, а також відшкодування та відновлення у разі їхнього настання. Зазначила, що слід розглядати взаємодію держав у разі настання таких катастроф. Підкреслила, що слід продовжувати дослідження у даному напрямку щодо покращення міжнародно-правового захисту від природних та техногенних катастроф, щоб забезпечити безпеку у сучасному світі, і щодо дисертації вказала, що вона відповідає всім нормативним вимогам, робота відрізняється точністю, логічністю, аргументованістю, що відповідає науковому стилю, а наукові положення у тексті дисертації доступні, завершені. Погодилася з думкою офіційного опонента, що здобувач не має зупинятися на досягнутому, а має викласти свої наукові доробки у монографії. Дійшла висновку, що дисертація відповідає спеціальності 293 «Міжнародне право», вимогам нормативно-правових актів, а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

4. Карвацька Світлана Богданівна, доктор юридичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, надала зауваження щодо змісту роботи у наданому відгуку та оголосила під час виступу, у дискусії висловила позитивне враження та зазначила, що захист, який відбувся, - це той випадок, коли робота, серйозне дослідження, підкріпилося та аргументувалося захистом, де, по-перше, автор глибоко розуміє положення, які висвітлювалися в дослідженні, а, по-друге, зазначила, що дисертант вміло аргументує та підкріплює власними міркуваннями та позицією наявну точку зору, підкреслила, що деякі зауваження були досить гострими, проте дисертант чітко сформулював свою позицію та бачення, що говорить про глибокий рівень дослідження. Наголосила на значенні дисертації, що досить багато під час захисту говорили про актуальність, тому зосередилася на результатах та практичному значенні проведеного дослідження.

Висловила сподівання, що це лише початок ґрунтовного дослідження, яке буде продовжувати здобувач. Звернула увагу на практичне значення роботи, зокрема у науково-дослідній роботі, підкреслила, що в роботі є багато векторів, що в подальшому можна надалі розвивати, звернула увагу на значення роботи для правотворчості, правозастосовної діяльності, оскільки ті висновки та рекомендації, які містяться в дослідженні, є теж поштовхом для подальшого вдосконалення законодавства, в тому числі міжнародного, а також є приводом для подальших наукових розвідок. Повторилася щодо значимості дисертації та підвела квінтесенцію щодо величезної значимості роботи, а саме зазначила, що вона полягає в тому, що автор, використовуючи матеріали дослідження, документи, зокрема, матеріали та дослідження щодо збройної агресії РФ проти України, зробив не лише аналіз впливу збройної агресії не лише на життя та здоров'я людей та навколишнє середовище, а фактично зробив висновок, який дуже імпонує офіційному опоненту, що дослідження є початком нового етапу розвитку інституту захисту від техногенних та природних катастроф у структурі міжнародного права з акцентом саме на міжнародно-правовій відповідальності за скоєні злочини екоциду, проти навколишнього природного середовища, які в результаті мали форму техногенних та природних катастроф, за що подякувала дисертанту. Відмітила відсутність порушення академічної доброчесності, наголосила на тому, що всі сформульовані висновки дисертаційного дослідження підтверджені публікаціями, в яких також не виявлено ознак академічного плагіату. Констатувала, що сам захист та робота справили надзвичайно позитивне враження насамперед через ґрунтовні наукові висновки, які підкріпилися фаховим захистом та обґрунтуванням, відповідями на запитання членів ради. Зробила висновок, що дисертація Ахмада Зубайра на тему «Міжнародно-правовий захист від природних та техногенних катастроф» має право розглядатися як завершене самостійне, оригінальне наукове дослідження, спрямоване на вирішення актуальних науково-практичних

проблем у сфері захисту від природних та техногенних катастроф, а тримані в результаті дослідження теоретичні та практичні результати відповідають паспорту спеціальності 293 «Міжнародне право» та вимогам чинного законодавства, а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 – міжнародне право. Висловила позитивне враження від захисту.

5. Борщевська Олена Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічно-правових дисциплін Одеського національного морського університету, надала зауваження щодо змісту роботи у наданому відгуку та оголосила під час виступу, у дискусії зазначила, що тематика дослідження обрана в актуальному аспекті, особливо зважаючи на військову агресію РФ проти України, коли кожного дня страждають українці та довкілля не лише на території України, а й по всій Європі, по всьому світі. Підтвердила, що тематика була розкрита повністю та є такою, що має спонукати міжнародну спільноту до дієвих векторів роботи. Підкреслила, що за результатами захисту дисертації «Міжнародно-правовий захист від природних та техногенних катастроф», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 «Міжнародне право» всі присутні стали свідками вагомого кроку до вирішення піднятої проблематики, що має і практичний вектор спрямування, на чому наголошував сам дисертант. Вказала, що тема є болючою та викликана часом, а порядок вирішення поставлених завдань у роботі розкрито на високому науковому рівні, що свідчить про сформовані загальні та спеціальні компетентності дисертантом, що надало змогу втілити результати навчання та написати дисертаційне дослідження, яке вдало захищено та є перспективою до подальших розробок. Констатувала, що дисертація відповідає всім вимогам, що ставляться до наукових робіт такого рівня, зазначила, що буде голосувати «за».

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає,

Тих, що утрималися, немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, присуджує Ахмаду Зубайру ступінь доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Голова

**разової спеціалізованої вченої ради,
доктор юридичних наук, професор**

Хашматулла БЕХРУЗ